

Týždeň od 1. do 7. júna

NÁM, KTORÝCH ZASTIHOĽ KONIEC VEKOV

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Zj 6,12–17; Mat 24,36–44; 1Moj 6,1–8; 2Pet 2,4–11; 1Moj 18,17–32; Dan 7,9.10

ÚVODNÝ TEXT

¹¹Toto sa im stalo výstrahou a nám, ktorých zastihol koniec vekov, to bolo napísané ako napomenutie. ¹²A tak ten, kto si myslí, že stojí, nech si dáva pozor, aby nepadol. (1Kor 10,11.12)

V Písme nachádzame mnoho správ o Božom ľude, ktoré poukazujú na budúce udalosti a ktoré obsahujú kľúče pomáhajúce pochopiť „prítomnú pravdu“. Niektoré z týchto opisov hovoria o udalostiach času konca s prekvapivými podrobnosťami. To nám poskytuje širší základ pre jasné pochopenie prorociev kníh Daniel a Zjavenie.

Boh môže vo svojej dokonalosti usmerňovať udalosti, ktoré sa stanú v posledných dňoch a ktoré zjavil prorokom – a to bez toho, aby zasahoval do slobodnej vôle a svedomia jednotlivcov. Nová zmluva sa pri opise záverečných udalostí sveta odvoláva na niektoré očividné epizódy minulosti, napríklad potopu alebo príbeh spojený so Sodomou a Gomorou. Iné príbehy potrebujeme skúmať podrobnejšie, aby sme objavili pravdy, ktoré nám prostredníctvom nich Božie slovo zjavuje.

V nasledujúcich lekciiach sa budeme venovať štúdiu niekoľkých kľúčových príbehov, aby sme zistili, čo nám môžu povedať o udalostiach, ako je druhý príchod, vyšetrovací súd, záverečná kríza a podobne. V tom všetkom bude Kristus stáť v strede nášho hľadania. On totiž musí byť základom, ako aj konečným cieľom všetkej našej snahy pochopiť proroctvá.

OSNOVA LEKCIE

Pri štúdiu desiatej lekcii sa sústredíme na niektoré výrazné starozmluvné príbehy, ktoré môžeme v súvislosti s neskorším novozmluvným prorockým výhľadom vnímať ako predobrazy ukazujúce na problémy „poslednej doby“.

- Mat 24,37–39; 2Pet 3,3–5: Paralela s dobou Noacha a súdom nad predpopitým svetom (nedeľa a pondelok)
- Júda 1,5–8: Paralela so súdom nad Sodomou a Gomorou (utorok a streda)
- Daniel 7: „Syn človeka“ ako naša istota na súde (štvrtok)

HNEV BARÁNKA

¹²Keď otvoril šiestu pečať, videl som, že nastalo veľké zemetrasenie, slnko sčernalo ako srsténé vrece a mesiac bol celý ako krv, ¹³nebeské hviezdy padali na zem, ako keď figovník zmietaný veľkým vetrom zhadzuje svoje nezrelé zimné plody. ¹⁴Nebo sa stiahlo ako zvítok a všetky vrchy i ostrovy sa pohli zo svojich miest. ¹⁵Králi zeme, veľmoži, vojvodcovia, boháči, mocnári i všetci otroci aj slobodní sa ukryli do jaskýň a medzi bralá vrchov. ¹⁶A volali vrchom a bralám: „Padnite na nás a ukryte nás pred tvárou Sediacého na tróne a pred hnevom Baránka, ¹⁷lebo nadišiel veľký deň ich hnevu. A kto môže obstáť?“ (Zj 6,12–17)

³⁷Lebo ako bolo za dní Noacha, tak bude aj pri príchode Syna človeka. ³⁸Ako totiž v dňoch pred potopou ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Noach vošiel do korábu, ³⁹a nič nebadali, až prišla potopa a zmietla všetkých, tak bude aj pri príchode Syna človeka. (Mat 24,37–39)

Pri čítaní úvodného textu (Zj 6,12–17) sa zameraj na ľudí, o ktorých sa tu hovorí. V akej situácii sa ocitli? Čo hovoria a robia? Čo sa dozvedáme z ich reakcií?

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

Je zaujímavé, že stratení nekričia: „Čo sa to deje?“ ani „Kto je za to zodpovedný?“ Zdá sa, že veľmi presne vedia, čo sa práve odohráva. Hovoria o Ježišovi ako o „Baránkovi“, a teda zrejme poznajú Kristov príbeh. Títo ľudia si uvedomujú, že „nadišiel veľký deň ich hnevu“ a že sa ocitli v beznádejnej situácii: „Kto môže obstáť?“

Pred koncom času sa evanjelium dostane ku každému národu na zemi (Mat 24,14). Posolstvo troch anjelov zaznieva po celom svete. A predsa sa nájdu ľudia, ktorí budú zaskočení – nie pre nedostatok informácií, ale pre ich odmietnutie uveriť a poslúchnuť Božie výzvy. To je dôvod, prečo budú títo ľudia v posledných dňoch stratení.

Prečítaj si text Mat 24,36–44. Na aké pravdy upriamuje Ježiš našu pozornosť v príbehu o Noachovi?

Ježiš poukazuje na príbeh o potope, aby nás varoval, že Jeho druhý príchod bude pre mnohých prekvapením. Rovnako ako pri druhom príchode, ani potopa nebola pre svet prekvapením pre nedostatok informácií. Noe kázal stodvadsať rokov, ale svet odmietal uveriť jeho posolstvu. Ľudia poznali, tušili, ale neverili.

Mnohí ľudia sa upokojujú tým, že prorocké predpovede sú nepravdivé. Podľa nich to všetko trvá príliš dlho. V tejto súvislosti sa aj apoštol Peter odvoláva na príbeh o potope. Píše, „že v posledných dňoch prídu posmievači, ktorí žijú, ako sa im zachce, a budú sa posmievať: *Kdeže je sľub o jeho príchode? Ved' odkedy zosnuli otcovia, všetko ostáva tak, ako bolo na začiatku stvorenia!*“ (2Pet 3,3,4) Tieto nálady a postoje budú každým ďalším rokom silnejšie a hlbšie.

- Z pohľadu individuálnej skúsenosti sa druhý (v niektorých prípadoch „tretí“) Kristov príchod odohrá len krátko po smrti človeka. Všetci navyše vieme, ako rýchlo život plynie. Ako nám tento pohľad môže pomôcť vyrovnať sa s „oneskorením“ Kristovho príchodu?

APLIKÁCIA

NOACHOVA EVANJELIZÁCIA

³⁷Lebo ako bolo za dní Noacha, tak bude aj pri príchode Syna človeka. ³⁸Ako totiž v dňoch pred potopou ľudia jedli a pili, ženili sa a vydávali až do toho dňa, keď Noach vošiel do korábu, ³⁹a nič nebadali, až prišla potopa a zmetla všetkých, tak bude aj pri príchode Syna človeka. (Mat 24,37–39)

³Vedzte predovšetkým, že v posledných dňoch prídu posmievači, ktorí žijú, ako sa im zachce, ⁴a budú sa posmievať: „Kdeže je sľub o jeho príchode? Ved' odkedy zosnuli otcovia, všetko ostáva tak, ako bolo na začiatku stvorenia!“

⁵Zámerné pritom ignorujú to, že nebesia boli oddávna a zem povstala z vody a skrze vodu Božím slovom. (2Pet 3,3–5)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Peter nám pripomína, že mnohí nebudú pripravení na Kristov návrat, pretože „zámerné ignorujú“ (2Pet 3,5), čo sa stalo pri potope. Ohromujúci počet kultúr po celom svete, od starých Grékov až po Mayov, rozpráva príbeh o ničivej potope. Napriek tejto „kolektívnej spomienke“ na veľkú potopu sa mnohí vysmievajú biblickej správe o Noachovi. Ako sa predpovedalo, svet svojvoľne odkladá tento príbeh bokom ako mýtus. A to bez ohľadu na to, ako jasne je tento príbeh vykreslený v Starej zmluve a kolkokrát sa naň odvoláva Nová zmluva.

Ježiš povedal, že svetová situácia bude pripomínať udalosti, ktoré sa diali „za dní Noacha“ (Mat 24,37–39). Porovnajte túto pasáž s 1Moj 6,1–8. Aké morálne podmienky viedli k potope? Aké paralely existujú medzi týmito dvomi obdobiami?

Z príbehu o potope sa môžeme naučiť ešte jednu dôležitú skutočnosť. Text Heb 11,7 nám hovorí, že Noach vo viere: „postavil koráb na záchranu svojej rodiny. Vierou odsúdil svet a stal sa dedičom spravodlivosti, ktorá je z viery.“

Predstav si, že viac ako storočie kážeš o potope a jediný hmatateľný dôkaz, ktorý máš k dispozícii, je tvoja vlastná rodina v korábe, ktorý si postavil. Ak by bol Noach moderným evanjelistom, mohli by sme byť v pokušení odpísať ho za fatálne zlyhanie: desaťročia kázania a zdanlivo vôbec žiadne výsledky.

Dnes však v mnohých častiach sveta ľudia veľmi silno reagujú na posolstvo troch anjelov. Kázanie jedinečného posolstva hnutia ostatkov má nevidaný evanjelizačný dosah. Na mnohých miestach mnohí spoznávajú Pána a odovzdávajú mu svoj život. Svet ešte zďaleka nie je v situácii, že by sa nikto nechcel obrátiť a kázanie by bolo neúčinné. Vieme však, že „po dokončení tohto prieskumu a preverenia charakteru každého človeka, ktorý sa kedy hlásil k Bohu, keď už bude o každom rozhodnuté, vtedy – a nie skôr – sa čas milosti pre ľudstvo skončí a dvere milosti sa zavrú. Celým obdobím záverečnej služby nášho Spasiteľa až do chvíle, keď sa veľké dielo záchrany človeka skončí, nás sprevádza jediná krátka veta: *Ktoré boli pripravené, vošli s ním na svadbu; a dvere sa zavreli.* (Mat 25,10)“ (GC 428; ZTDS 294)

Dovtedy nás ako cirkev čaká práca.

APLIKÁCIA

- Čo môžeme urobiť, aby nás neodradila skutočnosť, že naše osobné evanjelizačné úsilie momentálne neprináša veľa ovocia? Prečo máme pokračovať v našom úsilí aj napriek zdanlivému nezdaru? (Pozri Ján 4,37.)

PRÍBEH SODOMY A GOMORY

⁵Chcem vám pripomenúť, hoci to už raz viete, že Ježiš zachránil ľud z egyptskej krajiny a potom zahubil tých, čo neuverili. ⁶Anjelov však, ktorí si nezachovali svoju pôvodnú hodnosť, ale opustili svoj vlastný príbytok, drží v temnote vo večných putách pre súd veľkého dňa. ⁷Rovnako ako Sodoma a Gomora aj okolité mestá, ktoré sa podobným spôsobom oddali smilstvu a náhlili sa za iným telom, podstupujú trest vo večnom ohni a sú výstrahou.

⁸Podobne aj títo blúznivci poškrvňujú telo, neuznávajú autoritu nad sebou a rúhajú sa nadzemským mocnostiam. (Júda 1,5–8)

Príbeh o Sodome a Gomore je ďalším kľúčovým starozmluvným príbehom, ktorý slúži ako ilustrácia udalostí času konca. Apoštol Peter na tento príbeh priamo odkazuje pri opise posledných dní. Mestá na rovine boli známe pre svoju skazenosť a stali sa prvým príkladom obývaných centier zničených ohňom z neba.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si texty 2Pet 2,4–11; Júd 1,5–8 a Ezech 16,46–50. Sústred' sa na jednotlivé podrobnosti. Čo bolo príčinou zničenia týchto miest? V čom sa vtedajšia situácia podobá dnešnému svetu?

Varovanie ponúknuté ľuďom žijúcim v čase konca prostredníctvom správy o Sodome a Gomore je jasné: bezbožní budú napokon zničení ohňom, ako o tom hovorí Zjavenie 20. Hriech je pozoruhodne zavádzajúci v tom, že nás oslepuje. Prestávame si byť vedomí stavu nášho srdca a svoje prehrešky zahaľujeme nánosmi pýchy. Zároveň si naplno uvedomujeme bezbožnosť páchanú inými. V tej istej kapitole, kde Boh hovoril o tom, koľko lásky daroval svojmu národu, musí tých istých ľudí varovať, že ich hriechy sú obrovské (Ezech 16,47) a v skutočnosti sa stali ešte horšími než Sodoma.

Izraeliti sa dopúšťali duchovného cudzoložstva (Ezech 16,41). Predstavme si prekvapenie Božieho ľudu, keď sa od proroka dozvedel, že je horší ako ľudia, ktorí boli známi svojou bezbožnosťou.

Táto situácia nie je nová. Nielen staroveký Izrael, ale aj celé ľudstvo opantal hriech. V Rim 1,18–32 Pavol predstavuje dlhý zoznam ľudského zla, ktorý by pokojne mohol napísať aj na základe správ v dnešnej dennej tlači. Pavlov opis hriechu pohanov nemal za cieľ vyvolať u Židov pocit nadradenosti. Boží ľud mal konečne pochopiť závažnosť svojich vlastných hriechov. Nátan urobil to isté, keď hovoril s Dávidom: rozprával príbeh o boháčovi, ktorý ukradol jahňa chudobnému. „Dávid sa veľmi nahneval na toho muža“ (2Sam 12,5), pretože nespravodlivosť bola očividná. Nátan vtedy veľmi jednoznačne vyhlásil: „Ty si ten muž!“ (2Sam 12,7). Dávid tak spoznal v príbehu samého seba.

Je dôležité si uvedomiť, že Biblia nie je primárne určená vonkajšiemu svetu, ale Božiemu ľudu. Keď vidíme ohavné hriechy druhých opísané v kapitolách ako Zjavenie 13 alebo 17, je to varovanie, že aj my môžeme padnúť do rovnakej pasce.

- Ktoré zdanlivo malé kompromisy v každodennom živote môžu zaslepiť tvoj pohľad na skutočný stav tvojho srdca? Čo môžeš urobiť, aby ti Boh otváral oči a pomohol ti „vyrovnať“ tvoje cesty skôr, než od Neho odídeš do nenávratna?

APLIKÁCIA

SUDCA CELEJ ZEME

²²Muži sa odtiaľ odobrali a šli do Sodomy, Abrahám ešte stále stál pred Hospodinom. ²³Pristúpil bližšie a pýtal sa: „Naozaj chceš zahubiť spravodlivého s bezbožným?“ ²⁴Keby bolo v meste päťdesiat spravodlivých, zahubil by si ich a neodpustil by si mestu pre tých päťdesiatich spravodlivých, čo sú v ňom? ²⁵Niečo také predsa neurobiš, aby si s bezbožným usmrtil aj spravodlivého. Potom by spravodlivý bol ako bezbožný? Niečo také predsa neurobiš. Či ten, čo súdi celú zem, nebude konať spravodlivo?“ (1Moj 22–25)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Tesne pred zničením Sodomy sa na planinách Mamre odohral zvláštny príbeh. Boh sa zjavuje Abrahámovi v sprievode dvoch anjelov. Keď ich Abrahám uvidí, pozve nebeských návštevníkov najesť sa. Práve vtedy Boh zaslubuje, že Abrahám a Sára budú mať syna, ktorý povedie k Mesiášovi. Ježiš skutočne pochádzal z Abrahámovho potomstva (porovnaj s Gal 3,16). Potom sa dej zrazu zvrtné k téme skazených miest na rovine.

Prečítaj si text 1Moj 18,17–32. Čo sa z týchto veršov dozvedáme o Božom charaktere a spôsobe, akým sa v konečnom dôsledku plánuje vysporiadať so zlom na našej planéte?

Boh nám nedlí vysvetlenie svojho konania. Rozhodol sa však nezakrývať svoje pohnútky a plány. „Veru neurobí Pán, Hospodin, nič bez toho, aby nezjavil svoj zámer svojim služobníkom, prorokom.“ (Am 3,7)

Predtým, ako Boh zničí Sodomu a Gomoru, vyhlasuje, že jediná správna vec, ktorú treba urobiť, je informovať Abraháma o tom, čo sa má stať a čoho bude onedlho svedkom.

Boh zostáva s Abrahámom, kým dvaja anjeli idú do skazeného mesta, aby odtiaľ vyviedli tých, čo budú dbať na ich varovanie. V tejto súvislosti si určite spomenieme na anjelov z prorociet, ktorí konajú rovnakú úlohu v posledných dňoch, keď volajú tých z Božieho ľudu, ktorí žijú v Babylone, aby z neho vyšli (Zj 14,6–12; Zj 18,1–4). Keď zaznieva posledné varovanie, Boh diskutuje s Abrahámom o tom, čo sa má stať, a ochotne sa podrobuje patriarchovým otázkam.

Abrahám hovorí: „Niečo také predsa neurobiš, aby si s bezbožným usmrtil aj spravodlivého. Potom by spravodlivý bol ako bezbožný? Niečo také predsa neurobiš. Či ten, čo súdi celú zem, nebude konať spravodlivo?“ (1Moj 18,25)

Abrahám neskúma len prípad Sodomy, ale skúma aj Boží *charakter*. Aj Boh otvára nebeské záznamy (Zj 20,4.11–15) a umožňuje nám preskúmať dôkazy predtým, ako zošle na zem zničujúci oheň. Budeme mať teda tisíc rokov na to, aby sme dostali odpovede na množstvo otázok, ktoré zatiaľ zostávajú nezodpovedané.

APLIKÁCIA

- **Skôr ako Boh vynesie konečný súd nad stratenými, dáva nám tisíc rokov, aby sme pochopili, čo sa komu stane a prečo. Čo sa z toho dozvedáme o Božom charaktere? Prečo je dôležité, že Boh je otvorený skúmaniu zo strany stvorených bytostí, ktoré sú však od Neho úplne závislé a ktoré nemajú žiadny prirodzený nárok poznať tieto veci?**

PREDADVENTNÝ SÚD

²¹Hľadel som ďalej a tento roh rozpútal vojnu so svätými a víťazil nad nimi, ²²až napokon prišiel Odveký a súd bol odovzdaný svätým Najvyššieho, pretože nadišiel čas, aby kráľovstvo prevzali svätí. ... ²⁶Zasadne však súd a vezme mu moc ničiť a hubiť až do konca. ²⁷Kráľovstvo, moc a vznešenosť kráľovstiev pod širým nebom bude zverené ľudu svätých Najvyššieho. Jeho kráľovstvo bude večné, všetky mocnosti mu budú slúžiť a budú ho poslúchať. (Dan 7,21.22.26.27)

Opis súdu, ktorý sa nachádza v Danielovi 7, nám umožňuje nahliadnuť za oponu. Máme úžasnú príležitosť vidieť, ako Boh rieši problém hriechu a zároveň vykupuje tých, ktorí chcú s Ním žiť v zmluvnom vzťahu.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si opis vyšetrovacieho súdu v Dan 7,9.10.13.14.22.26 a 27. Na čo sa súd primárne zameriava? Aký verdikt je vynesený na konci procesu? Čo sa z toho dozvedáme o pláne spasenia?

Niet pochyb o tom, že ľudstvo súdi Boh. Kazateľ 12,14 nás uistuje, že „Boh predvolá na súd každý čin“ a Pavol nám pripomína, že sa nemáme navzájom súdiť – „všetci sa totiž postavíme pred Boží súdny stolec“ (Rim 14,10). Boh, samozrejme, nepotrebuje záznamy, aby vedel, kto je spasený alebo zatratený, ale anjeli – ktorí celý čas skúmali plán spasenia (1Pet 1,12) – by prirodzene mali otázky. Boli svedkami vzbury satana a videli tretinu nebeských anjelov vyhnaných z neba (Zj 12,4). A teraz nás Boh privádza do svojej prítomnosti. Boh teda otvára knihy a umožňuje svätým vidieť a preskúmať všetky záznamy.

Príbeh o Abrahámovej prosbe za Sodomu a Gomoru je svojím spôsobom tiež „súdom“. Môžeme sa z neho naučiť o dôležitom aspekte súdu v nebesiach. Hriechy Sodomy sa očividne vyšetrovali. Boh spomína, že bezbožnosť mesta mu dala takú povesť, že krik proti nemu bol veľký (1Moj 18,20). Vyšetované vo význame „preskúmané“ však neboli len mestá Sodoma a Gomora. V príbehu totiž vidíme aj ďalšiu skutočnosť: Boh otvára Abrahámovi dvere, aby ten mohol vidieť, či Boh konal spravodlivo, keď sa rozhodol zničiť skazené mestá. Kto sa medzitým zjavuje uprostred nebeského súdu v Danielovi 7? Je to „Syn človeka“, Ježiš (Dan 7,13; pozri tiež Mat 20,28), ktorého vystúpenie je jediným dôvodom, prečo bol tento súd „odovzdaný svätým Najvyššieho“ (Dan 7,22). Len Kristova dokonalá spravodlivosť pôsobí, že Jeho ľud bude na súde ospravedlnený.

- **Predstav si, že stojíš pred súdom so všetkými svojimi tajomstvami odhalenými pred naším svätým Bohom. Aká je tvoja jediná nádej v čase súdu?**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Na úsvite dejín* si prečítajte kapitolu „Potopa“ (PP 90–104; NÚD 38–44). „Veľkňaz Józua nemôže pred satanovými žalobami obhájiť ani seba, ani svoj ľud. Netvrdí, že ľud sa nedopustil chýb. V špinavom rúchu, ktoré znázorňuje ľudskú hriechnosť, stojí tu veľkňaz ako zástupca ľudí pred anjelom, vyznáva ich vinu a poukazuje na ich pokánie a pokoru. Spolieha sa na milosť odpúšťajúceho Vykupiteľa a vierou sa odvoláva na Božie zaslúbenia. ... Satan neželuje na tých, ktorí hľadajú Pána, pre ich hriechy. On sa teší z ich povahových nedostatkov, lebo vie, že nad nimi zvíťazí len vtedy, keď prestupujú Boží zákon. Jeho žaloby pramenia z nepriateľstva voči Kristovi. Plánom vykúpenia Ježiš marí satanovu nadvládu nad ľuďmi a zachraňuje ich z jeho moci. ... Nikto z ľudí sa pred útokmi nepriateľa neubráni vlastnou silou. Pred Bohom človek stojí v poškrvnenom rúchu a vyznáva svoje hriechy. Ježiš však účinne obhajuje všetkých, ktorí sa kajú a veria v neho. Kristus ich chráni a žalobcu poráža presvedčivým dôkazom Golgoty. Dokonalá poslušnosť Božiemu zákonu mu dáva všetku moc na nebi i na zemi. To on sa prihovára u svojho Otca za hriešnika a prosí preň o milosť a odpustenie.“ (PK 583–586; ZSDT 275–277)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ježiš povedal svojim učeníkom, že sú vo svete, ale nie zo sveta. (Pozri Ján 15,19 a 17,14–16.) Ako nájsť správnu rovnováhu medzi zodpovednosťou osloviť skazený svet a nutnosťou „chrániť sa pred poškrvnou sveta“? (Jak 1,27)
2. Čo nás učí Noachova verejná služba pred potopou o spôsobe, akým prebieha veľký spor? V čom zohrávame rovnakú úlohu ako kedysi Noach?
3. Predtým, ako Boh pohltí hriešnikov ohňom z neba (ako to urobil so Sodomou), vzkriesi ich z mŕtvych a dovolí satanovi, aby s nimi na krátky čas pracoval (Zj 20,7–9). Prečo je podľa teba tento krok súčasťou Božieho plánu skôr, ako Boh dá všetko do poriadku?
4. Keď uvažujete o príbehoch, ktoré sme študovali tento týždeň, aké varovania nachádzate pre svoj vlastný život? Čo vás tieto príbehy učia o vašej nádeji v Kristovi?